

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Prop. 6 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i midlertidig lov om forvaltning
av personell i Forsvaret for å avhjelpe
konsekvenser av covid-19
(forlengelse av lovens varighet)

Innhold

1	Proposisjonens hoved- innhold	5	5	Departementets vurderinger og forslag	9
2	Gjeldende rett	5	6	Økonomiske og administrative konsekvenser	10
3	Bakgrunnen for lovforslaget	6	7	Merknader til bestemmelsen ...	10
3.1	Status for smittesituasjonen	6			
3.2	Behovet for en forlengelse av lovens varighet	7			
4	Høringen og hørings- instansenes generelle syn	7		Forslag til lov om endringer i midlertidig lov om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 (forlengelse av lovens varighet)	12
4.1	Høringen	7			
4.2	Høringsinstansenes syn på en forlengelse av lovens varighet	8			

DET KONGELIGE
FORSVARSDEPARTEMENT

Prop. 6 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i midlertidig lov om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 (forlengelse av lovens varighet)

*Tilråding fra Forsvarsdepartementet 5. oktober 2020,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Forsvarsdepartementet fremmer i denne proposisjonen forslag om å forlenge varigheten av midlertidig lov 29. april 2020 nr. 36 om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19.

Den midlertidige loven gir Forsvaret en begrenset beordringsmyndighet overfor sivilt tilsatte i Forsvaret der dette er strengt nødvendig for å sikre at Forsvaret kan opprettholde operativ evne, beredskap og styrkeproduksjon gjennom covid-19-pandemien. Loven gir videre Forsvaret myndighet til å iverksette strengt nødvendige tiltak for å begrense smittespredning, både i og utenfor arbeidstid, overfor militært tilsatte, tjenestepliktige inne til tjeneste og sivilt tilsatte.

Den midlertidige loven oppheves 1. november 2020, jf. lovens § 4. Det fremgår av Prop. 83 L (2019–2020) at det på dette tidspunktet var uklart hvor lenge tiltakene etter loven ville være nødvendige, men at dersom behovet for de aktuelle tiltakene fremdeles eksisterte etter 31. oktober 2020, ville departementet fremme forslag om forlengelse av lovens varighet. Utviklingen i pandemien tilsier at den midlertidige loven bør videreføres. Slik situasjonen er, har Forsvaret fremdeles behov for loven for å sikre at Forsvaret kan opprettholde

operativ evne, beredskap og styrkeproduksjon gjennom covid-19-pandemien. Forsvarsdepartementet foreslår derfor at lovens varighet forlenges frem til 1. juni 2021. Det foreslås for øvrig ingen materielle endringer i den midlertidige loven.

2 Gjeldende rett

Midlertidig lov 29. april 2020 nr. 36 om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 sikrer Forsvaret tilstrekkelig fleksibilitet i forvaltningen av eget personell til å opprettholde operativ evne, beredskap og styrkeproduksjon gjennom covid-19-pandemien. Loven gjelder kun overfor Forsvarets eget personell. Det vises til Prop. 83 L (2019–2020) og Innst. 245 L (2019–2020) for en nærmere gjennomgang av bakgrunnen for loven.

Lovens § 1 omtaler formålet med loven; å sikre at Forsvarets operative evne, beredskap og styrkeproduksjon opprettholdes gjennom covid-19-pandemien. Med Forsvaret menes etaten Forsvaret. Øvrige etater i forsvarssektoren er ikke omfattet av denne loven. Loven gjelder på norsk territorium og på norske skip og luftfartøy.

Etter lovens § 2 første ledd har Forsvaret myndighet til å endre arbeidsoppgaver, ansvar og

arbeidssted for sivilt tilsatte i Forsvaret dersom det kan dokumenteres at dette er strengt nødvendig for å opprettholde Forsvarets operative evne, beredskap og styrkeproduksjon.

At beordringen må være strengt nødvendig innebærer for det første at andre og mindre inngripende tiltak må ha vært forsøkt før beordringsadgangen benyttes. Hovedregelen er at endringer som går ut over det arbeidsgiver kan pålegge i kraft av den alminnelige styringsretten, skal baseres på frivillighet. Adgangen til å benytte beordringsadgangen etter bestemmelsen er således en snever unntaksregel, som skal brukes med varsomhet. For det andre innebærer dette at beordringen må være strengt nødvendig for å oppnå den ønskede effekten i form av opprettholdelse av operativ evne mv.

I dokumentasjonsplikten etter første ledd ligger det at Forsvaret både må dokumentere at endringer i arbeidsoppgaver eller ansvar er strengt nødvendig, herunder at mindre inngripende tiltak har vært forsøkt, og at slike endringer vil ha en effekt for fortsatt opprettholdelse av operativ evne mv.

Etter § 2 andre ledd skal Forsvaret vektlegge den enkeltes personlige forhold i vurderingen av om vedkommende skal beordres. Med personlige forhold menes den enkeltes personlige egnethet til å utføre de aktuelle arbeidsoppgavene, herunder alder, helse og operativ skikkethet, samt sosiale hensyn knyttet til den enkeltes livs- og familiesituasjon.

Lovens § 3 gir Forsvaret en begrenset adgang til å gjennomføre tiltak overfor eget personell, herunder innføre restriksjoner i reise- og bevegelsesfriheten, som er strengt nødvendige for å forebygge smittsomme sykdommer. Formålet med slike tiltak er å opprettholde Forsvarets operative evne, beredskap og styrkeproduksjon. Tiltakene kan gjelde både i og utenfor arbeidstid.

Hvilke tiltak som er strengt nødvendige, vil være situasjonsbetinget. Restriksjoner i de tilsattes og tjenestepликтiges reise- og bevegelsesfrihet er aktuelle eksempler på tiltak som kan ha en forebyggende effekt på smittespredning. Det kan også tenkes andre typer tiltak, eksempelvis restriksjoner i adgangen til å påta seg bierverv eller deltakelse i aktiviteter som kan innebære økt risiko for smittespredning.

Kravet til strengt nødvendig skal forstås på samme måte som etter lovens § 2. Dersom samme effekt kan oppnås med mindre inngripende tiltak, vil ikke tiltaket være strengt nødvendig.

Loven oppheves 1. november 2020, jf. lovens § 4 annet ledd.

3 Bakgrunnen for lovforslaget

3.1 Status for smittesituasjonen

Koronaviruset SARS-CoV-2 har spredt seg mellom mennesker siden 2019 og kan medføre sykdommen covid-19. Den 30. januar erklærte Verdens helseorganisasjon utbruddet av sykdommen covid-19 som en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse, og 11. mars 2020 erklærte Verdens helseorganisasjon at utbruddet av sykdommen covid-19 utgjør en pandemi.

Regjeringens strategi er å håndtere covid-19-pandemien slik at vi til enhver tid har kontroll på smittespredningen. Kontroll innebærer at sykdomsbyrden er lav, og at antall pasienter er håndterbart for helse- og omsorgstjenesten. Til grunn for håndteringen av pandemien ligger blant annet regjeringens langsiktige strategi og plan for håndteringen av covid-19 7. mai 2020 og beredskapsplanen for smitteverntiltak ved økt smittespredning under covid-19-pandemien 10. juni 2020.

Norge fikk kontroll over smittespredningen i april 2020. Dette gjorde det mulig med en kontrollert og gradvis avvikling av flere av de mest inngripende smitteverntiltakene. Med bedre kontroll over pandemien og et lavere antall smittede, ble fokuset dreid fra tiltak som gjaldt alle, til en målrettet innsats for å finne og isolere de smittede, teste personer med mistenkt covid-19-infeksjon, spore opp deres smittekontakter og sette disse i karantene.

Fra slutten av juli steg smittetallene på nytt. Den økte smitten ble møtt med ulike tiltak, primært på lokalt nivå, men det ble også innført enkelte landsdekkende tiltak. Den økte smitten har i liten grad ført til en økning i sykehusinnleggelser eller dødsfall. Smitte har i hovedsak skjedd i forbindelse med lokale utbrudd som i all hovedsak har kommet under kontroll med rask håndtering og oppfølging i tråd med regjeringens strategi. Evnen til å gjennomføre smitteverntiltakene og særlig til å ivareta TISK (teste, isolere, smittesporing og karantene) er avgjørende for å beholde pandemien under kontroll.

Utvikling av vaksine og tilbud om immunisering av befolkningen vil være et viktig tiltak for å redusere smittespredningen og alvorlig sykdom og død. Det antas at Norge vil motta vaksine i løpet av 2021, men antall doser og grad av beskyttelse er fortsatt usikkert.

3.2 Behovet for en forlengelse av lovens varighet

Forsvarsdepartementet har innhentet Forsvarets syn på behovet for en forlengelse av varigheten av den midlertidige loven.

Forsvarets vurdering er at smittesituasjonen fremdeles er uoversiktlig, og at muligheten for å iverksette tiltak hjemlet i den midlertidige loven vil kunne ha avgjørende betydning for opprettholdelse av Forsvarets operative evne, beredskap og styrkeproduksjon dersom smittesituasjonen vedvarer eller eskalerer ytterligere. Ingenting knyttet til Forsvarets behov for disse tiltakene har endret seg vesentlig siden den midlertidige loven ble iverksatt. Forsvaret har således fortsatt behov for den fleksibiliteten i forvaltningen av eget personell som den midlertidige loven hjemler, i hvert fall inntil smittesituasjonen er mer avklart enn i dag.

Forsvaret har presisert at de fremdeles vil forvalte denne myndigheten med stor forsiktighet og nøkternhet. Forsvaret vil dessuten legge stor vekt på å diskutere alle tiltak som eventuelt iverksettes med hjemmel i nevnte lov, med de tilsatte og tjenesteppliktige og deres tillitsvalgte.

Helsemyndighetene har varslet at covid-19-pandemien vil vedvare i lengre tid, slik at det fremdeles vil være bevegelsesrestriksjoner, anbefalinger om å unngå reiser, karantene og begrensninger i antall som samles, også etter at den midlertidige loven oppheves 1. november 2020. I høringsnotatet om å forlenge den midlertidige lovens varighet vurderte departementet at det var behov for å forlenge lovens varighet. Departementets vurdering bygget på helsemyndighetenes vurdering av smittesituasjonen og Forsvarets uttalte behov knyttet til denne.

Inne i militære leirer bor og arbeider personellet tett på hverandre, og smitte vil kunne spre seg svært raskt. Større smitteutbrudd i nærheten av militære leirer og baser vil kunne medføre at det er strengt nødvendig å iverksette tiltak overfor Forsvarets personell for å redusere risikoen for at smitte tas med inn i leirer. Dersom Forsvaret ikke har muligheten til å kunne pålegge restriksjoner av smittevern hensyn, vil dette kunne få negative konsekvenser for Forsvarets operative evne.

Dersom det skulle oppstå en situasjon med en større smittespredning innad i Forsvaret, vil det også være et behov for å kunne omdisponere sivilt personell for å opprettholde operativ evne, beredskap og styrkeproduksjon.

Forsvarets hovedoppdrag er uendret i den situasjonen vi står i. Forsvaret skal fortsatt for-

svare Norge og beskytte Norges frihet, suverenitet og selvstendighet. Det er grunnleggende at denne evnen bevares så langt som overhodet mulig, også gjennom denne pandemien. De hensyn som lå til grunn da den midlertidige loven ble vedtatt, gjør seg derfor fremdeles gjeldende slik situasjonen med covid-19-pandemien er i dag.

Departementet presiserte i høringsnotatet at det fortsatt vil gjelde et strengt nødvendighetskrav for tiltak som pålegges etter den midlertidige loven, og at den begrensede beordringsadgangen overfor sivilt tilsatte i Forsvaret kun kan benyttes der andre og mindre inngripende tiltak er forsøkt. Departementet viste for øvrig til vurderingen som er foretatt i Prop. 83 L (2019–2020), som anses dekkende også for dagens situasjon.

4 Høringen og høringsinstansenes generelle syn

4.1 Høringen

Forslaget om å forlenge den midlertidige loven ble sendt på en alminnelig høring torsdag 17. september 2020, med frist for uttalelse tirsdag 22. september kl. 1200. Den korte høringsfristen ble satt for å sikre at Stortinget ble gitt tilstrekkelig tid til å kunne foreta en forsvarlig vurdering av lovforslaget før gjeldende lov oppheves. Departementets høringsnotat ble publisert på regjeringens hjemmeside slik at det var allment tilgjengelig.

Høringsnotatet ble sendt direkte til følgende høringsinstanser:

Departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet
Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen
Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo
Det juridiske fakultet, Universitetet i Tromsø
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Etterretningstjenesten
Forsvarsbygg
Forsvarsstaben
Forsvarets forskningsinstitutt
Forsvarsmateriell
Generaladvokaten
Institutt for forsvarsstudier
Nasjonal sikkerhetsmyndighet
Politihøgskolen
Politidirektoratet
Regjeringsadvokaten
Statens pensjonskasse

Statens sivilrettsforvaltning

Stortingets ombudsmann for Forsvaret
Stortingets ombudsmann for forvaltningen
– Sivilombudsmannen

Akademikerne
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Befalets fellesorganisasjon
Den norske advokatforening
Den norske legeförening
Fellesforbundet
Folk og Forsvar
Forsvarets seniorforbund
Krigsskoleutdannede offiserers landsforening
Landsrådet for heimevernet
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Militært kvinnelig nettverk
Norges juristforbund
Norges lotteforbund
Norges offisers- og spesialistforbund
Norges ingeniør- og teknologiorganisasjon
Norges forsvarsforening
Norsk militærjuridisk forening
Norsk tjenestemannslag
Norsk tjenestemannslag Forsvaret
Norske reserveoffiserers forbund
Norges veteranforbund for internasjonale operasjoner
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
Parat
Parat Forsvar
Personellforbundet
Politiets fellesforbund
Unio
Tillitsvalgtordningen i Forsvaret
Veteranforbundet SIOPS
Virke
Yrkesorganisasjonenes sentralforbund

Følgende høringsinstanser hadde merknader:

Forsvarsstaben

Akademikerne
Foreningen for Fritt Vaksinevalg
Landsforeningen for Rettssikkerhet
Norges offisers- og spesialistforbund
Norsk tjenestemannslag
Parat Forsvar

Industri- og næringspartiet
Industri- og næringspartiet Ålesund
Liberalistene
693 privatpersoner

Følgende høringsinstanser hadde ingen merknader:

Helse- og sosialdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet

Forsvarets forskningsinstitutt
Politihøgskolen

I tillegg kom det 90 hørings svar fra privatpersoner uten merknader. Det er uklart om dette skyldes tekniske problemer i forbindelse med innsending eller noe annet.

4.2 Høringsinstansenes syn på en forlengelse av lovens varighet

Totalt har departementet mottatt 801 hørings svar. Hovedvekten av hørings svarene kommer fra privatpersoner som er sterkt imot forlengelsen, da de oppfatter at loven åpner for bruk av militær makt mot befolkningen. Dette baserer seg på en misforståelse om at loven gir Forsvaret hjemmel til å bruke militær makt overfor sivilbefolkningen. En spredning av feilinformasjon om loven har også ført til at mange av hørings svarene knytter lovforslaget til utlevering av legemidler som består av genmodifiserte organismer, og flere tror den midlertidige loven hjemler bruk av Forsvaret til å tvangsvaksinere befolkningen. Flere har også feilaktig lagt til grunn at lovforslaget ikke skulle behandles og vedtas av Stortinget. 250 av hørings svarene fra privatpersoner som er imot forslaget, samt hørings svarene fra *Industri- og næringspartiet Ålesund (Ålesund INP)* og *Landsforeningen for Rettssikkerhet*, har i stor grad liklydende tekst.

Mange av de som har sendt inn svar, er uenige i helsemyndighetenes vurdering av koronasituasjonen og dermed også uenige i det faktiske grunnlaget for å forlenge loven.

Liberalistene mener covid-19-pandemien ikke er god nok grunn til å fortsette en relativt alvorlig inngripen i livene til siviltilsatte i Forsvaret. De oppfatter videre at loven omhandler bruk av militært personell i fredstid, begrunnet med covid-19-pandemien, noe de skriver det ikke er juridisk grunnlag for å opprettholde.

Ålesund INP og *Landsforeningen for Rettssikkerhet* oppfatter at forslaget innebærer å forlenge en lov om bruk av militær makt og tvang overfor befolkningen, og er imot forslaget.

Industri- og næringspartiet (INP) stiller seg kritisk til ytterligere behov for utvidet bruk og en forlengelse av den vedtatte loven. De viser til at Norge er i en relativt stabil smitteutvikling, med lav dødelighet, og at de akutte situasjonene ikke har oppstått. De viser også til at det ikke er nødvendig med bruk av korte høringsrunder per dags dato. *INP* oppfordrer til at den midlertidige loven ikke blir videreført, med henvisning til at den akutte situasjonen og de rammene som er opphavet til loven, ikke lenger er gyldige.

Flere har vært kritiske til den korte høringsfristen, blant annet *Landsforeningen for Rettssikkerhet*, som skriver at den korte høringsfristen er «en skam og vitner om et valg som helst skal gjøres uten andres synspunkter på saken».

Foreningen For Fritt Vaksinevalg fremhever at de ikke kan se et behov for forlengelse av den midlertidige loven, ettersom eksisterende lovgivning og den alminnelige styringsretten allerede gir Forsvaret tilstrekkelig verktøy til å avhjelpe konsekvenser av covid-19 og å holde Forsvaret operativt. De viser til at det ikke finnes noe medisinsk kunnskapsgrunnlag for å klassifisere dagens smittesituasjon i Norge som kritisk, og at lovforslaget mangler faktagrunnlag. De mener «[d]et foreligger en stor uforholdsmessighet i myndighetenes koronahåndtering, som ikke kan rettferdiggjøres ut fra dagens kunnskapssituasjon».

Norges offisers- og spesialistforbund (NOF) støtter forslaget om forlengelse og presiserer viktigheten av solide partsprosesser i henhold til hovedtariffavtalene. *NOF* viser til sitt høringsinnspill i forrige høringsrunde, da de blant annet understreket at tiltakene skal være forsvarlige, effektive og forholdsmessige ut fra hva som er nødvendig for å begrense forstyrrelsen av sentrale samfunnsfunksjoner som følge av covid-19. Der loven kommer til anvendelse, forutsetter *NOF* at gjennomføringen behandles mellom partene på berørte nivåer og avdelinger. *NOF* forventer at loven fortløpende vurderes dersom premisser og omstendigheter av betydning skulle endre seg underveis.

Akademikerne skriver at en forlengelse av varigheten i første omgang må begrenses til tre måneder. Ved et eventuelt behov for ytterligere forlengelse viser de til at dette bør skje gjennom en ny høringsrunde for et nytt begrenset tidsrom.

Parat forsvar viser til sitt høringsinnspill i forrige høringsrunde. Den gang påpekte de at den alminnelige styringsretten i all hovedsak burde være tilstrekkelig for å sikre opprettholdelse av Forsvarets operative evne, men at det ved en eska-

lering av situasjonen vil kunne være et behov for en utvidet beordringsadgang overfor sivilt tilsatte.

Norsk tjenestemannslag (NTL) er imot forslaget og mener loven er overflødig og ikke bør forlenges. *NTL* viser til sitt høringsinnspill i forrige høringsrunde. De opprettholder sine prinsipielle motforestillinger fra sitt hørings svar da loven først ble vedtatt og skriver at loven hjemler store inngrep i eksisterende arbeidsforhold og personlig frihet for ansatte. De bemerker også at situasjonen i dag er en helt annen enn da arbeidet med loven startet i mars, og at det i dag er langt mindre behov for de inngripende tiltakene som loven åpner for. *NTL* er spesielt kritiske til at loven foreslås forlenget til 1. juni 2021, og de viser til at mye tyder på at en vaksine vil bli tilgjengelig allerede ved årsskiftet.

Forsvarsstaben støtter forslaget og skriver at Forsvaret har behov for at lovens varighet forlenges.

5 Departementets vurderinger og forslag

Lovforslaget går ut på å forlenge varigheten av den midlertidige loven om forvaltning av personell i Forsvaret. Det er for øvrig ikke foreslått materielle endringer av de bestemmelsene som gir Forsvaret økt fleksibilitet i forvaltningen av eget personell. Når det gjelder den nærmere begrunnelsen for de hjemlene som følger av den midlertidige loven, viser departementet til omtalen av dette i Prop. 83 L (2019–2020).

Departementet mener det er helt nødvendig å forlenge lovens varighet for å sikre at Forsvaret fortsatt har tilstrekkelig fleksibilitet i forvaltningen av eget personell for å kunne håndtere situasjonen, og det vises til den begrunnelsen som ble gitt i høringsnotatet, jf. pkt. 3.2 over.

Grunnet misforståelsen i anledning høringen, finner departementet det nødvendig å presisere at den midlertidige loven ikke omhandler bruk av militær makt mot befolkningen. Loven regulerer hva Forsvaret som arbeidsgiver kan iverksette av tiltak overfor eget personell for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 for Forsvaret. En stor andel av høringsinnspillene ligger av den grunn utenfor spørsmålet som behandles i proposisjonen her.

Departementet har lagt helsemyndighetenes vurdering av smittesituasjonen og omfanget av covid-19-pandemien til grunn for sine vurderinger.

Etter høringsinnspillene fra arbeidstakerorganisasjonene i forrige høringsrunde la departementet inn et krav om at Forsvaret må kunne

dokumentere at tiltaket er strengt nødvendig. Det ble også lagt inn en plikt til å vektlegge den enkeltes personlige forhold i vurderingen av om det skal pålegges andre arbeidsoppgaver eller ansvar.

Til innspillet fra blant annet *Foreningen for Fritt Vaksinevalg* om at den alminnelige styringsretten gir Forsvaret tilstrekkelig verktøy til å avhjelpe konsekvenser av covid-19 og å holde Forsvaret operativt, viser departementet til vurderingene under pkt. 3.2 i Prop. 83 L (2019–2020) og bakgrunnen for lovforslaget. Som nevnt over er departementets vurdering at de hensyn som lå til grunn da den midlertidige loven ble vedtatt, fremdeles gjør seg gjeldende slik situasjonen er i dag.

Departementet er enig med *NOF* i at behovet for loven må vurderes fortløpende. Dersom situasjonen endrer seg, og det ikke lenger er behov for loven, vil departementet fremme forslag for Stortinget om at loven oppheves.

Til *Liberalistenes* og *NTLs* syn om at den midlertidige loven hjemler store inngrep i eksisterende arbeidsforhold og at covid-19-pandemien ikke gir grunnlag til å fortsette en relativt alvorlig inngripen i livet til tilsatte, vil departementet bemerke at lovforslaget kun omhandler en videreføring av den allerede gjeldende loven. De prinsipielle spørsmålene knyttet til den begrensede beordringsadgangen overfor sivilt tilsatte og tiltakene for å forebygge smittsomme sykdommer, ble behandlet av Stortinget i forbindelse med det opprinnelige lovforslaget. Departementet vil i denne sammenheng også presisere at tiltak hjemlet i denne loven ikke skal benyttes med mindre det er strengt nødvendig for å oppfylle lovens formål. I dette ligger at Forsvaret ikke vil ha adgang til å benytte beordringsadgangen overfor sivilt tilsatte, eller adgangen til å pålegge tiltak av smittevern hensyn, dersom behovet ikke lenger er til stede.

Departementet vil understreke at den begrensede beordringsadgangen er ment å være en snever unntaksbestemmelse, som kun skal benyttes der andre og mindre inngripende tiltak er forsøkt. Endringer i sivilt tilsattes arbeidsoppgaver og ansvar skal som den klare hovedregel baseres på enighet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Den høye terskelen for å iverksette tiltak etter loven vil sikre at tiltakene vil være forsvarlige og forholdsmessige.

Videre vil departementet også understreke at eventuelle tiltak som hjemles i den midlertidige loven, ikke medfører at arbeidsgivers plikter til å gi informasjon og drøfte tiltak med arbeidstaker-

organisasjonene før tiltak iverksettes, blir satt til side. Disse reglene vil gjelde fullt ut, og departementet forventer at Forsvaret som arbeidsgiver fortsatt går tidlig i dialog med arbeidstakerorganisasjonene for å finne gode og konstruktive løsninger.

Forsvaret har presisert overfor departementet at hjemlene i loven også i fortsettelsen vil brukes med stor forsiktighet, og at Forsvaret legger stor vekt på dialog med de tilsatte og tjenestepliktige og deres tillitsvalgte.

Akademikerne har i sitt høringssvar foreslått at den midlertidige lovens varighet ikke skal forlenges med mer enn tre måneder. Etter departementets vurdering er smittesituasjonen fremdeles så uoversiktlig at det ikke vil være tilrådelig å kun forlenge den midlertidige lovens varighet med tre måneder. Departementet vil, som nevnt over, fortløpende vurdere behovet for loven. På det tidspunktet behovet ikke lenger er til stede, vil departementet fremme forslag om at den midlertidige loven oppheves.

Departementet foreslår ut fra dette at den midlertidige lovens varighet forlenges til 1. juni 2021 og at endringsloven trer i kraft straks.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om forlengelse av den midlertidige lovens varighet vil ha beskjedne økonomiske og administrative konsekvenser. Eventuelle økonomiske konsekvenser som følge av forslaget, vil håndteres innenfor forsvarsbudsjettet.

7 Merknader til bestemmelsen

Det foreslås at § 4 *annet ledd* i midlertidig lov om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 skal fastsette at loven gjelder frem til 1. juni 2021. Dersom loven skal forlenges ut over dette, kreves et nytt lovvedtak. Loven har en begrenset varighet fordi den er knyttet opp til varigheten av covid-19-pandemien og de utfordringer som følger med den. Det er uklart hvor lenge tiltakene vil være nødvendige.

Dersom det viser seg at behovet for de aktuelle tiltakene fremdeles vil eksistere etter 31. mai 2021, vil departementet fremme forslag om en ytterligere forlengelse av lovens varighet.

Endringer i midlertidig lov om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19
(forlengelse av lovens varighet)

Forsvarsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i midlertidig lov om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 (forlengelse av lovens varighet).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i midlertidig lov om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 (forlengelse av lovens varighet) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i midlertidig lov om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 (forlengelse av lovens varighet)

I

I midlertidig lov 29. april 2020 nr. 36 om forvaltning av personell i Forsvaret for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 skal § 4 annet ledd lyde:

Loven oppheves *1. juni 2021*.

II

Loven trer i kraft straks.

